

Trulež / Truli zec / Tmurna okolina

Vuković, Petra

Undergraduate thesis / Završni rad

2022

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Academy of Fine Arts / Sveučilište u Zagrebu, Akademija likovnih umjetnosti**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:215:429697>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-08-28**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the Academy of Fine Arts in Zagreb](#)

Akademija likovnih umjetnosti

Sveučilišta u Zagrebu

Nastavnički odsjek

Petra Vuković

ZAVRŠNI RAD

PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ LIKOVNA KULTURA

TRULEŽ / TRULI ZEC / TMURNA OKOLINA

Zagreb, 2021./2022.

Kolegiji: Kiparstvo, Slikarstvo, Grafika

Mentori/profesori iz glavnih praktičnih predmeta:

Doc.dr.art. Ivan Fijolić

Dc.dr.art. Snježana Ban

Doc.dr.art. Igor Čabraja

Sažetak

Moje stvaralaštvo u području triju glavnih kolegija povezano je sličnim tematikama koje se bave negativnim osjećajima i mislima. Radovi su svedeni u *horror* žanr radi motiva i atmosfere. Kroz procese sam nastojala eksperimentirati s materijalima te uzdići svoje sposobnosti na novu razinu.

Ključne riječi: hrana, kombinirane tehnike, otpad, teksture, kontrast, atmosfera, osjećaji

Trulež

Završni rad se sastoji od jedne figuracije, 3 ispunjene posude i goveđe glave. U većem postotku je korišten otpad kao materijal (hrđava žica, limenke, lonac, ljudska kosa, prašina, ...) koji, osim financijske olakšice, doprinosi sadržaju samih radova. Posude (dvije limenke i lonac) su ispunjene gipsom koji je u funkciji baze na koju se nanose ostali materijali, te se grade prikazi pljesnive hrane. Figura prikazuje bezglavno ljudsko tijelo rađeno u prirodnoj veličini. Rađen je od žičanog kostura te je omotan tkaninom koja je prethodno bila umočena u gips. Goveđa glava koja se nalazi u plastičnoj kanti je rađena na isti način kao i figura. Završni postupci radova su sadržavali lijepljenja, bojanja te prelaske lak bojama za čvrstoću i sjaj.

Radovi su inspirirani *horror* žanrom te umjetnikom Zlatkom Glamočakom. Kroz djela Glamočaka se javlja dramatičnost i naturalizam izraza koji izazivaju potresenost i uzbuđenje. Uz njegov stil, također me inspirira i njegova tematika ljudskom patnjom i boli. Iako njegova djela izazivaju „šok“ reakcije on ih ne smatra vrijednima. Takve reakcije, kada je u pitanju moje stvaralaštvo, smatram bitnima jer predstavljaju povratnu informaciju. Rađeni motivi zahtijevaju te informacije kao pokazatelj mojoj sposobnosti oblikovanja/prikazivanja određenih materija kao što su meso, vlažne površine, pljesnivost, kost itd. Kontekst radova se ne zadržava samo na površnim reakcijama već prikazuju unutarnja stanja čovjeka koja su učestala u našem društvu. Reljefi pljesnive hrane su prikazani na način da ne sadrže jasne karakteristike o kojoj je hrani točno riječ. Dodatno sadrže detalje koji nisu za ljudsku konzumaciju (kosa, čavli, vijci, insekti...). Oni predstavljaju moji negativan odnos prema hrani s kojim se borim od svojeg djetinjstva. Prikaz je mojih najgorih perioda gdje hranu ne vidim kao resurs za svoj život i zdravije već kao svojeg neprijatelja koji me čini manje vrijednom. Takvo razmišljanje mi je od malena bilo usađeno od strane moje okoline te me uvjerilo kako je to normalno. Iako se danas javlja pomak u takvom mentalitetu društva i dalje je prisutan i utjecajan. Govedo općenito ima simboliku sigurnosti i povjerenja kroz povijest na zapadu radi svoje povezanosti s ljudima. Ovdje je prikazujem kao dekapitiranu glavu koja je u procesu raspadanja unutar kante. Oko nje se također nalaze drugi komadi otpada koji doprinose ideji rada. Prikazuje osobne mane, nesigurnost i nepovjerenje, koje su u određenim situacijama prepreke, te zaustavljaju moji razvoj kao pojedinca. Treći završni rad je prikaz ljudske bezglave figure. Figura nema točno određeno tumačenje već je ono prepušteno gledatelju, te može poprimati različite kontekste, od osobnih unutarnjih stanja do kritike društva i odnosa.

Limenke, 2021., kombinirana tehnika, 7,5 x 7,5 cm, 10 x 10 cm

Limenke, 2021., kombinirana tehnika, 7,5 x 7,5 cm, 10 x 10 cm

Lonac, 2021., kombinirana tehnika, 25 x 25 cm

Goveđa glava, 2021., kombinirana tehnika, 38 x 30 x 30 cm

Goveđa glava, 2021., kombinirana tehnika, 38 x 30 x 30 cm

Leš, 2021., kombinirana tehnika, 75 x 44,5 x 69 cm

Leš, 2021., kombinirana tehnika, 75 x 44,5 x 69 cm

Truli Zec

Rad je realiziran u kombiniranoj tehnici i u tom smislu može se tretirati kao spoj slikarstva i kiparstva te također može predstavljati reljef. Veći dio materijala koji je korišten može se smatrati otpadom. Tu se nalaze stari papiri, zemlja, pijesak, ostatci papira, poliesterskog punjenja, hrđave žice, tutkalo, razna ljepila te akrilne boje. Proces rada se sastojao od pripremanja papira točnije njegova kaširanja, kako bi se postigla čvrstoća, zatim nanošenja laviranih boja u nekoliko navrata sve do ponovnog kaširanja i oblikovanja motiva na papiru.

Naziv rada daje uvid u prikazani motiv. Zec je prikazan u rasutim formama koje su u određenom stadiju raspadanja gdje više nije očito o kojem biću je riječ. Drugim riječima, motiv je gotovo apstrahiran i tek naziv rada otkriva o kojoj je životinji riječ.

Kroz svoj razvoj na kolegiju slikarstva, koji je rezultirao završnim radom, inspiraciju sam pronašla u radovima umjetnika Anselma Kiefera te umjetnice Gillian Carnegie. Kod Kiefera me inspiriralo to što u svojim djelima koristi „netradicionalne“ materijale te njegov pogled na stvaralaštvo kao fizički proces rada umjetnika koji se odražava na samim djelima i njihovoj mijeni kroz vrijeme. Poveznice između njegovog i mogeg stvaralaštva mogu se pronaći u korištenju kombiniranih tehnika (mješovitih medija) i organskih materijala te također kroz korištenje odbačenih materijala i „otpada“ u radu, odnosno stava kako ništa nije otpad već ravnopravan materijal u umjetnosti koji se može ponovno iskoristi i u samom oblikovanju rezultirati novom formom i značenjem. Korištenjem različitih materijala, od kojih su neki stabilniji od drugih, također se javlja rizik od „uništenja“ slike. Ne smatram to manom već doprinosom radu („nastavak procesa“). Serija djela „Crni Kvadrati“ (*Black Squares*), umjetnice Gillian Carnegie, inspirativni su mi u pogledu naglašene taktilnosti samog rada. Njezina serija se sastoji od pejzažnih, monokromnih prikaza dočaranih teksturama/reljefima i kombinacijom matiranih i sjajnih površina. Svi navedeni elementi prisutni su i u završnom radu gdje izmjena tekstura, površina i boja, kao i ekspresija pridonose doživljaju i „istinitosti“ raspadajuće forme.

Izbor motiva i način njegovog prikaza može se svesti na nekoliko značenja. Prije svega, u radu mi je važna moja sposobnost impresije raspadajućih formi koje sadrže „šok“ vrijednosti, pa čak i moguću odbojnost u očima promatrača. Zeca sam izabrala radi simbolike koju predstavlja. Zec je, sam po sebi, krhka i plaha životinja s instinktom bijega u nesigurnim situacijama. S tim se njegovim osobinama mogu poistovjetiti i na osobnoj razini budući da većinom nastojim izbjegavati stresne situacije ne razmišljajući o njihovim posljedicama bile one negativne ili pozitivne. Za mene to predstavlja manu s kojom se suočavam i koja me „koči“. Raspadnuti stadij zeca za mene na jednoj razini predstavlja negativnost koju takva osobnost donosi. Također kršćanska simbolika zeca kao novog života (uskrsnuća), može se povezati sa samim radom. Izlaskom iz komfor zone stvaralaštva fokusiranog na tradicionalne materijale, zalazim u eksperimentalni proces, što ujedno simbolizira moj prelazak preko prepreke (moja nesigurnost) unutar kreativnog stvaralaštva. Upravo zato što djelo opisuje negativne osjećaje, dolazimo do značenja odabrane palete boja, tekstura i prikaza, kao i ukupne atmosfere rada. U tom pogledu, veliki

utjecaj na rad izvršila je *horror* video igrica *Silent Hill*¹ koja upravo kroz motive, teksture, palete boja, prikaze mesa i raspadanja prikazuje određene (u većini slučajeva negativne) osjećaje koji opisuju fiktivne likove.

¹ *Silent Hill* (video game), URL: [https://silenthill.fandom.com/wiki/Silent_Hill_\(video_game\)](https://silenthill.fandom.com/wiki/Silent_Hill_(video_game)) (7.9.2022.)

Truli zec, 2021., kombinirana tehnika, 107 x 88 x 6,2 cm

Tmurna okolina

Završni radovi se sastoje od tri rada: Lebdeća građevina, Platforma i Tvornica. Radovi prikazuju izmišljene građevine/pejzaže koji se nalaze u nedefiniranim prostorima. Radi se o crno-bijelim radovima u tehnici suhe igle. Obrada ploča je bila razna - od grebanja šivaćim iglama, vijcima, raznim brusnim papirima do bušenja ploče čavlima. Neki dijelovi ploče su grublje obrađeni, a neki laganije kako bi se dobila igra jačeg i slabijeg kontrasta koji dočarava osjećaj sna (izmjena jasnijih i „maglovitih“ dijelova).

Inspiracija za „Lebdeću građevinu“ bio je kadar iz mange „Biomega“ autora Tsutomua Niheia. Originalno djelo je izmišljena okolina koja se nadovezuje na sci-fi radnju mange. Svoj rad smatram hommageom umjetniku. Uzimam njegov motiv građevine koji interpretiram na svoj način. Inspiracija nije bila samo vizualna već i kontekstualna. Kao i Nihei, nastojim fokus usmjeriti na atmosferu rada, gdje prikaz priča sam za sebe, te se njegov kontekst ostavlja na imaginaciji gledatelja. Prikaz građevine nije u potpunosti jasan, nema jasne obrise, detalje koji naslućuju njezinu funkciju (vrata, prozori, itd.), te graniči s apstrakcijom. Kroz uporabu velikog kontrasta i većom uporabom tamnih ploha nastojala sam dočarati osjećaj monumentalnosti i jeze. Utjecaj Niheia je također očit u velikoj uporabi rastera i naglašavanju prikaza koji nalikuju na snove. Isto se može reći i za ostala dva rada. Platforma je rad koji prikazuje moje osobne strahove: izolacija, samoća, strah od morske dubine, strah od nepoznatoga, anksioznost...Sve te negativne osjećaje sam svela na jedan vizualni prikaz noćne more. Može se shvatiti na doslovan način, te na preneseni, gdje se taj osjećaj izoliranosti odnosi na psihičku/emotivnu izoliranost u društvu. Treći rad, Tvornica, rađena je na malo drugačiji način, gdje je ona manje tamna. Radi se o prikazu tvornice koji se lagano gubi u bjelini. Rad dočarava osobna razmišljanja o zaboravu, bilo to u kontekstu stvarnosti kao materije ili mene kao individue. Razlog manje uporabe tamnije je taj što zaborav za mene sadrži manje negativan utjecaj. U jednu ruku za mene označava olakšanje, a u drugu ruku pomirbu s činjenicom da ništa nije vječno, pa tako ni ja.

Tvornica, 2021., suha igla, 75 x 58 cm

Platforma, 2021., suha igla, 69 x 39 cm

Lebdeća građevina,. 2021., suha igla, 39 x 39,5 cm